

ΥΠΑΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΩΡΩΠΙΟΥΣ.

(ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΚ ΤΟΥ ΑΜΦΙΑΡΑΕΙΟΥ).

Ἐξ ἐκτύπου ἀποσταλέντος ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐν τῷ Ἀμφιαραεῖο ἀποκαλυφθέντων ἀρχαίων κ. Λεονάρδου, παρ' οὗ ἐμάθομεν καὶ τάδε περὶ τοῦ λίθου·

Ἐβρέθη τῇ 20ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ. πρᾶνῃς ἐντὸς γωνίας σχηματιζομένης ὑπὸ τοῦ ἐγκαρσίου καὶ τοῦ μακροῦ τοίχου οὐ μακρὰν τοῦ μνημείου τοῦ Σύλλα. Ὑψὸς ἔχει 1,85, πλάτος 0,68, πάχος 0,16. Κόσμον οὐδένα φέρει ἢ κυμάτιον. Εἶναι ἀπλοῦν ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον, οὗ αἱ μὲν πλάγαι ἐπιφάνειαι εἰσι λείαι, ἡ ἄνω κατὰ τὰ κράσπεδα μᾶλλον

ἀπειργασμένη, ἡ δὲ κάτω πᾶν ὀλίγον ἢ ὀπισθεν πελεκητὴ ἀδρῶς, μᾶλλον δὲ τι κατὰ τὰ πλάγια κράσπεδα· ἡ δ' ἔμπροσθεν ἢ φέρουσα τὰ γράμματα εἶναι ἀποκεκρουσμένη κατὰ τὰς ἄνω γωνίας καὶ ὀλίγον τι πῶ κατὰ τὸ δεξιὸν χεῖλος. Εἶναι δὲ τοῦ αὐτοῦ καὶ οἱ ἄλλοι ἐνεπίγραφοι λίθοι λευκοῦ μαρμάρου. Καίται νῦν ἔνθα εὐρέθη, συντελεσθέντος δὲ τοῦ νῦν οἰκοδομουμένου Μουσειῦ τοῦ Ἀμφιαράου εἰσκομισθήσεται εἰς αὐτό.

Σημειωτέον ἐν τέλει ὅτι τὸ Ο εἶναι μικρότερον τῶν ἄλλων γραμμάτων, ὧν τὸ ὕψος ἀκανόνιστον, κατὰ μέσον δ' ἦρον 0,010.

ΛΟΥΣΤΕΡΕΝΤΙΟΣΜΑΑΡΚΟΥΥΙΟΣΟΥΑΡΡΩΝΛΕΥΚΟΛΛΟΣΓΑΙΟΣΚΑΣΙΟΣΛΕΥΚΙ
ΙΝΟΣΥΠΑΤΟΙ ΩΡΩΠΙΩΝΑΡΧΟΥΣΙΝΒΟΥΛΗΔΗΜΩΙΧΑΙΡΕΙΝΕΙΕΡΡΩΣΘΕΕΥΑΝΕΧ
ΥΜΑΣΕΙΔΕΝΑΙΒΟΥΛΟΜΕΘΑΗΜΑΣΚΑΤΑΤΟΤΗΣΣΥΝΚΛΗΤΟΥΔΟΓΜΑΤΟΓΕΝΟΜΕΝΟΝΕ
ΟΥΛΙΚΙΝΙΟΥΜΑΑΡΚΟΥΑΥΡΗΛΙΟΥΥΠΑΤΩΝΕΠΕΓΝΩΚΕΝΑΙΠΕΡΙΑΝΤΙΛΟΓΙΩΝΤΩΝΑΝΑΡ
5 ΘΕΩΙΑΜΦΙΑΡΑΩΙΚΑΙΤΩΝΔΗΜΟΣΙΩΝΩΝΓΕΓΟΝΟΤΩΝΕΠΕΓΝΩΚΕΝΑΙ ΠΡΟΜΙΑΣΕΙ
ΟΚΤΩΜΒΡΙΩΝΕΜΒΑΣΙΛΙΚΗΠΟΡΚΙΑΕΝΣΥΝΒΟΥΛΙΩΙ ΠΑΡΗΣΑΝΜΑΑΡΚΟΣΚΛΑΥΔΙΟΣΜΑΑΡ
ΥΙΟΣΑΡΝΗΣΣΗΣΜΑΑΡΚΕΛΛΟΣ ΓΑΙΟΣΚΛΑΥΔΙΟΣΓΑΙΟΥΥΙΟΣΑΡΝΗΣΣΗΣΓΛΑΒΕΡ
ΜΑΑΡΚΟΣΚΑΣΙΟΣΜΑΑΡΚΟΥΥΙΟΣΠΩΜΕΝΤΙΝΑ ΓΑΙΟΣΛΙΚΙΝΙΟΣΓΑΙΟΥΥΙΟΣ
ΠΩΜΕΝΤΙΝΑ ΓΑΙΟΣΛΙΚΙΝΙΟΣΓΑΙΟΥΥΙΟΣΣΤΗΛΑΤΙΝΑΣΣΑΚΕΡΔΩΣ
10 ΛΕΥΚΙΟΣΟΥΟΛΥΣΚΙΟΣΛΕΥΚΙΟΥΥΙΟΣΑΡΝΙΗΣΣΗΣ ΛΕΥΚΙΟΣΛΑΡΤΙΟΣΛΕΥΚΙΟΥΥΙΟΣ
ΠΗΠΙΡΙΑ ΓΑΙΟΣΑΝΝΑΙΟΣΓΑΙΟΥΥΙΟΣΚΛΥΤΟΜΙΝΑ ΜΑΑΡΚΟΣΤΥΛΛΙΟΣΜΑΑΡΚΟΥΥΙΟΣ
ΚΟΡΝΗΛΙΑΚΙΚΕΡΩΝ ΚΟΙΝΤΟΣΑΞΙΟΣΜΑΑΡΚΟΥΥΙΟΣΚΥΡΙΝΑ ΚΟΙΝΤΟΣΠΟΜΠΗΙΟΣΚΟΙΝ
ΤΟΥΥΙΟΣΑΡΣΗΣΣΗΡΟΥΦΟΣΑΥΛΟΣΚΑΣΚΕΛΙΟΣΑΥΛΟΥΥΙΟΣΟΥ ΙΟΣΡΩΜΙΛΙΑ
ΚΟΙΝΤΟΣΜΥΝΥΚΙΟΣΚΟΙΝΤΟΥΥΙΟΣΤΗΡΗΝΤΙΝΑΘΕΡΜΟΣ ΜΑΑΡΚΟΣΠΟΠΛΙΚΙΟΣ
15 ΜΑΑΡΚΟΥΥΙΟΣΟΡΑΤΙΑΣΚΑΙΟΥΑΣ ΤΙΤΟΣΜΑΙΝΙΟΣΤΙΤΟΥΥΙΟΣ ΛΕΜΩΝΙΑ ΛΕΥΚΙΟΣ
ΚΑΑΥΔΙΟΣΛΕΥΚΙΟΥΥΙΟΣΛΕΜΩΝΙΑ ΠΕΡΙΩΝΕΡΜΟΔΩΡΟΣΟΛΥΝΠΙΧΟΥΥΙΟΣΙΕΡΕΥΣ
ΑΝΦΙΑΡΑΟΥΟΣΤΙΣΠΡΟΤΕΡΟΝΥΠΟΤΗΣΣΥΝΚΛΗΤΟΥΣΥΝΜΑΧΟΣΠΡΟΣΗΓΟΡΕΥΜΕ
ΝΟΣΕΣΤΙΝΚΑΙΑΛΕΞΙΔΗΜΟΣΘΕΟΔΩΡΟΥΥΙΟΣΔΗΜΑΙΝΕΤΟΣΘΕΟΤΕΛΟΥΥΙΟΣΠΡΕΣΒΕΥ
ΤΑΙΩΡΩΠΙΩΝΛΟΓΟΥΣΕΠΟΙΗΣΑΝΤΟ ΕΠΙΕΝΤΩΤΗΣΜΙΣΘΩΣΕΩΣΝΟΜΩΙΑΥΤΑΙΑΙ
20 ΧΩΡΑΙΥΕΞΕΙΡΗΜΕΝΑΙΕΙΣΙΝΑΣΛΕΥΚΙΟΣΣΥΛΛΑΣΘΕΩΝΑΘΑΝΑΤΩΝΙΕΡΩΝΤΕΜΕΝΩΝ
ΦΥΛΑΚΗΣΕΝΕΚΕΝΣΥΝΕΧΩΡΗΣΕΝΥΠΕΞΕΙΡΗΜΕΝΑΙΕΙΣΙΝ ΤΑΥΤΑΣΤΕΤΑΣΠΡΟΣ
ΟΔΟΥΣΠΕΡΙΩΝΑΓΕΤΑΙΤΟΠΡΑΓΜΑΛΕΥΚΙΟΣΣΥΛΛΑΣΤΩΙΘΕΩΙΑΜΦΙΑΡΑΩΙΠΡΣΩΡΙΠΙ
ΣΕΝΟΠΩΣΥΠΕΡΤΟΥΤΩΝΤΩΝΧΩΡΩΝΠΡΟΣΟΔΟΝΤΩΙΔΗΜΟΣΙΩΝΗΜΗΤΕΛΩΣΙΝ
ΚΑΙΠΕΡΙΩΝΛΕΥΚΙΟΣΔΟΜΕΤΙΟΣΑΙΝΟΒΑΛΒΟΣ ΥΠΕΡΔΗΜΟΣΙΩΝΩΝΕΙΠΕΝ
25 ΕΠΕΙΕΝΤΩΙΤΗΣΜΙΣΘΩΣΕΩΣΝΟΜΩΙΑΥΤΑΙΑΙΧΩΡΑΙΥΠΕΞΕΙΡΗΜΕΝΑΙΕΙΣΙΝ
ΑΣΛΕΥΚΙΟΣΣΥΛΛΑΣΘΕΩΝΑΘΑΝΑΤΩΝΙΕΡΩΝΤΕΜΕΝΩΝΦΥΛΑΚΗΣΕΝΕΚΕΝ

ΣΥΝΕΧΩΡΗΣΕΝ ΟΥΤΕΟΑΜΦΙΑΡΑΟΣΩΙΑΥΤΑΙΑΙΧΩΡΑΙΣΥΝΚΕΧΩΡΗΜΕΝΑΙ
 ΛΕΓΟΝΤΑΙΘΕΟΣΕΣΤΙΝΟΠΩΣΤΑΥΤΑΣΤΑΣΧΩΡΑΣΚΑΡΠΙΣΖΕΣΘΑΙΕΞΗ
 ΤΟΥΣΔΗΜΟΣΙΩΝΑΣ ΑΠΟΣΥΝΒΟΥΛΙΟΥΓΝΩΜΗΣΓΝΩΜΗΝΑΠΕΦΗΝΑ
 30 ΜΕΘΑΟΕΠΕΓΝΩΜΕΝΤΗΣΥΝΚΛΗΤΩΙΠΡΟΣΑΝΟΙΣΟΜΕΝ ΤΟΥΤΟΟΚΑΙ
 ΕΙΣΤΗΝΤΩΝΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝΔΕΛΤΟΝΚΑΤΕΧΩΡΙΣΑΜΕΝ ΠΕΡΙΧΩΡΑΣ
 ΩΡΩΠΙΑΣΠΕΡΙΗΣΑΝΤΙΛΟΓΙΑΗΝΠΡΟΣΤΟΥΣΔΗΜΟΣΙΩΝΑΣΚΑΤΑΤΟΝΤΗΣ
 ΜΙΣΘΩΣΕΩΣΝΟΜΟΝΑΥΤΗΥΠΕΞΕΙΡΗΜΕΝΗΣΤΙΝΙΝΑΜΗΟΔΗΜΟΣΙΩ
 35 ΝΗΣΑΥΤΗΝΚΑΡΠΙΖΗΤΑΙΚΑΤΑΤΟΤΗΣΣΥΝΚΛΗΤΟΥΔΟΓΜΑΕΠΕΓΝΩΜΕΝ
 ΕΝΤΩΤΗΣΜΙΣΘΩΣΕΩΣΝΟΜΟΥΠΕΞΕΙΡΗΜΕΝΗΝΔΟΚΕΙΕΙΝΑΙΟΥΤΩΣ
 ΕΚΤΟΣΤΕΤΟΥΤΩΝΗΕΙΤΙΔΟΓΜΑΣΥΝΚΛΗΤΟΥΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣΤ
 ΗΜΕΤΕΡΟΙΚΑΤΑΛΟΓΗΣΘΕΩΝΑΘΑΝΑΤΩΝΙΕΡΩΝΤΕΜΕΝΩΝΤΕΦΥΛΑΚΗΣ
 ΚΑΡΠΙΖΕΣΘΑΙΕΔΩΚΑΝΚΑΤΕΛΙΠΟΝ ΕΚΤΟΣΤΕΤΟΥΤΩΝΑΛΕΥΚΙΟΣ
 40 ΚΟΡΝΗΛΙΟΣΣΥΛΛΑΣΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡΑΠΟΣΥΝΒΟΥΛΙΟΥΓΝΩΜΗΣΘΕΩΝ
 ΑΘΑΝΑΤΩΝΙΕΡΩΝΤΕΜΕΝΩΝΤΕΦΥΛΑΚΗΣΕΝΕΚΕΝΚΑΡΠΙΖΕΣΘΑΙΕΔΩΚΕΝ
 ΟΤΟΑΥΤΟΗΣΥΝΚΛΗΤΟΣΕΠΕΚΥΡΩΣΕΝΟΥΤΕΜΕΤΑΤΑΥΤΑΔΟΓΜΑΤΙ
 ΣΥΝΚΛΗΤΟΥΑΚΥΡΟΝΕΓΕΝΗΘΗ ΛΕΥΚΙΟΣΚΟΡΝΗΛΙΟΣΣΥΛΛΑΣΑΠΟΣΥΝ
 45 ΒΟΥΛΙΟΥΓΝΩΜΗΣΓΝΩΜΗΝΕΙΡΗΚΕΝΑΙΔΟΚΕΙ ΤΗΣΕΥΧΗΣΑΠΟΔΟΣΕΩΣ
 ΕΝΕΚΕΝΤΩΙΙΕΡΩΑΜΦΙΑΡΑΟΥΧΩΡΑΝΠΡΟΣΤΙΘΗΜΙΠΑΝΤΗΠΑΝΤΟΘΕΝΠΟΔΑΣ
 ΧΙΛΙΟΥΣΙΝΑΚΑΙΑΥΤΗΗΧΩΡΑΥΠΑΡΧΗΑΣΥΛΟΣΩΣΑΥΤΩΣΤΩΙΘΕΩΑΜΦΙΑΡΑΩΙ
 50 ΚΑΘΙΕΡΩΚΕΝΑΙΤΗΣΠΟΛΕΩΣΚΑΙΤΗΣΧΩΡΑΣΛΙΜΕΝΩΝΤΕΤΩΝΩΡΩΠΙΩΝ
 ΤΑΣΠΡΟΣΟΔΟΥΣΑΠΑΣΑΣΕΡΙΟΣΤΟΥΣΑΓΩΝΑΣΚΑΙΤΑΣΘΥΣΙΑΣΑΣΩΡΩΠΙΟΙ
 ΣΥΝΤΕΛΟΥΣΙΝΘΕΩΑΜΦΙΑΡΑΩΙΟΜΟΙΩΣΔΕΚΑΙΑΣΑΝΜΕΤΑΤΑΥΤΑΥΠΕΡΤΗΣ
 ΝΙΚΗΣΚΑΙΤΗΣΗΓΕΜΟΝΙΑΣΤΟΥΔΗΜΟΥΤΟΥΡΩΜΑΙΩΝΣΥΝΤΕΛΕΣΟΥΣΙΝ
 55 ΕΚΤΟΣΑΓΡΩΝΤΩΝΕΡΜΟΔΩΡΟΥΟΛΥΝΠΙΧΟΥΥΙΟΥΙΕΡΕΩΣΑΜΦΙΑΡΑΟΥΤΟΥ
 ΔΙΑΤΕΛΟΥΣΕΝΤΗΦΙΛΙΑΤΟΥΔΗΜΟΥΤΟΥΡΩΜΑΙΩΝΜΕΜΕΝΗΚΟΤΟΣΠΕΡΙΤΟΥ
 ΤΟΥΤΟΥΠΡΑΓΜΑΤΟΣΔΟΓΜΑΣΥΝΚΛΗΤΟΥ ΕΠΙΛΕΥΚΙΟΥΣΥΛΛΑΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΥ
 ΚΟΙΝΤΟΥΜΕΤΕΛΛΟΥΕΥΣΕΒΟΥΣΥΠΑΤΩΝ ΕΠΙΚΕΚΥΡΩΜΕΝΟΝΔΟΚΕΙΕΙΝΑΙ
 60 ΟΠΕΡΗΣΥΝΚΛΗΤΟΣΕΔΟΓΜΑΤΙΣΕΝΚΑΙΕΙΣΤΟΥΤΟΥΣΤΟΥΣΛΟΓΟΥΣΟΣΑΤΕΘΕΩΙ
 ΑΜΦΙΑΡΑΩΙΚΑΙΤΩΙΙΕΡΩΑΥΤΟΥ ΛΕΥΚΙΟΣΚΟΡΝΗΛΙΟΣΣΥΛΛΑΣΑΠΟΣΥΒΟΥΛΙΟΥ
 ΓΝΩΜΗΣΠΡΟΣΩΡΙΣΕΝΣΥΝΕΧΩΡΗΣΕΝΤΑΑΥΤΑΗΣΥΝΚΛΗΤΟΣΤΟΥΤΩΙΤΩΙΘΕΩΙ
 ΔΟΘΗΝΑΙΣΥΝΧΩΡΗΘΗΝΑΙΗΓΗΣΑΤΟΕΝΤΩΙΣΥΜΒΟΥΛΙΩΙΠΑΡΗΣΑΝ
 ΟΙΑΥΤΟΙΟΙΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝΣΥΜΒΕΒΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝΔΕΛΤΩΙΠΡΩΤΗΙ
 65 ΚΗΡΩΜΑΤΙΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΩΙΔΟΓΜΑΣΥΝΚΛΗΤΟΥΤΟΥΤΟΓΕΝΟΜΕΝΟΝ
 ΕΣΤΙΝΠΡΟΗΜΕΡΩΝΔΕΚΑΕΠΤΑΚΑΛΑΝΔΩΝΝΟΕΝΒΡΙΩΝΕΝΚΟΜΕΤΩΙ
 ΓΡΑΦΟΜΕΝΟΥΠΑΡΗΣΑΝ ΤΙΤΟΣΜΑΙΝΙΟΣΤΙΤΟΥΥΙΟΣΛΕΜΩΝΙΑ
 ΚΟΙΝΤΟΣΡΑΓΚΙΟΣΚΟΙΝΤΟΥΥΙΟΣΚΛΑΥΔΙΑΓΑΙΟΣΟΥΣΕΛΛΙΟΣΓΑΙΟΥ
 ΥΙΟΣΚΥΡΙΝΑΟΥΑΡΡΩΝ ΠΕΡΙΩΝΜΑΑΡΚΟΣΛΕΥΚΟΛΛΟΣΓΑΙΟΣΚΑΣΙΟΣ
 70 ΥΠΑΤΟΙΕΠΙΓΝΟΝΤΕΣΑΠΗΝΓΕΙΛΑΝΠΕΡΙΩΡΩΠΙΑΣΧΩΡΑΣΚΑΙΤΩΝ
 ΔΗΜΟΣΙΩΝΩΝΕΑΥΤΟΥΣΕΠΕΓΝΩΚΕΝΑΙΩΣΑΥΤΩΣΤΗΝΩΡΩΠΙΩΝ
 ΧΩΡΑΝΥΠΕΞΕΙΡΗΜΕΝΗΝΔΟΚΕΙΝΕΙΝΑΙΚΑΤΑΤΟΝΤΗΣΜΙΣΘΩΣΕΩΣΝΟΜΟΝ
 ΜΗΔΟΚΕΙΝΤΟΥΣΔΗΜΟΣΙΩΝΑΣΤΑΥΤΑΚΑΡΠΙΖΕΣΘΑΙΟΥΤΩΣ
 ΚΑΘΩΣΑΝΑΥΤΟΙΣΕΚΤΩΝΔΗΜΟΣΙΩΝΠΡΑΓΜΑΤΩΝΠΙΣΤΕΩΣΤΕΤΗΣ
 ΙΔΙΑΣΕΦΑΙΝΕΤΟΕΔΟΞΕΝ

A. (Μάαρκος) (1) Τερέντιος Μάαρκου υἱὸς Οὐάρρων Λεύκολλος, Γάιος Κάσιος Λευκίου υἱὸς || Λογ(γ)ίνος ὑπάτοι (2) Ὀρωπίων ἀρχουσιν βουλῆ(ι) δῆμῳ χαίρειν. Εἰ ἔρρωσθε εὖ ἂν ἔχ(οι). || Ὑμᾶς εἰδέναι βουλόμεθα ἡμᾶς κατὰ τὸ τῆς συνκλήτου δόγμα τὸ γενόμενον ἐπὶ Λευκί) || ου Λικινίου, Μάαρκου Αὐρηλίου ὑπάτων (3) [ἐπεγνωκέναι] περὶ ἀντιλογιῶν τῶν ἀνα ; μ ; (; ἔσον :) || θεῶι Ἀμφιαράωι καὶ τῶν δημοσιωνῶν γεγονότων ἐπεγνωκέναι.

B. Πρὸ μιᾶς εἰ(δῶν) || Ὀκτωμβρίων ἐμ. βασιλικῆ(ι) Πορκία(ι).

a. Ἐν συνβουλίῳ παρήσαν Μάαρκος Κλαύδιος Μάαρο(ου) || υἱὸς Ἀρνήσσης Μάαρελλος, Γάιος Κλαύδιος Γαίου υἱὸς Ἀρνήσσης Γλάβερ, || Μάαρκος Κάσιος Μάαρκου υἱὸς Πωμεντίνα, Γάιος Λικίνιος Γαίου υἱὸς || Πωμεντίνα, Γάιος Λικίνιος Γαίου υἱὸς Στηλατίνα[ς] Σακέρδως, || Λεύκιος Οὐολύσιος Λευκίου υἱὸς Ἀρνήσσης, Λεύκιος Λάρτιος Λευκίου υἱὸς || Π(α)πιρία, Γάιος Ἀνναῖος Γαίου υἱὸς Κλυτομίνα, Μάαρκος Τύλλιος Μάαρκου υἱὸς || Κορηλία Κικέρων, Κόιντος Ἀξίος Μάαρκου υἱὸς Κυρίνα, Κόιντος Πομπήιος Κοίν || του υἱὸς Ἀρ(νή)σσης Ροῦφος, Αὔλος Κασκίλιος Αὔλου υἱὸς [ου υἱος] Ρωμιλία, || Κόιντος Μυνύκιος Κοίντου υἱὸς Τηρη(γ)ντίνα Θέρμος. Μάαρκος Ποπλίσιος || Μάαρκου υἱὸς Ὀρατία Σκαίουας, Τίτος Μαίνιος Τίτου υἱὸς Λεμωνία, Λεύκιος || Κ(λ)αύδιος Λευκίου υἱὸς Λεμωνία.

b. Περὶ ὧν Ἐρμόδωρος Ὀλυμπίου υἱὸς ἱερεὺς || Ἀμφιαράου, ὅστις πρότερον ὑπὸ τῆς συνκλήτου σύμμαχος προσηγορευμέ || νος ἐστίν, καὶ Ἀλεξίδημος Θεοδώρου υἱὸς ((καί)) Δημῆναιος Θεοπέλου υἱὸς πρεσβευ || ται Ὀρωπίων λόγους ἐποίησαντο· ἐπ(ε)ὶ ἐν τῶ(ι) τῆς μισθώσεως νόμῳ, αὐταὶ αἱ || χῶραι [ὑπεξεξηρημέναι εἰσίν]. ἄς Λεύκιος Σύλλας θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν || φυλακῆς ἔνεκεν συνεχώρησεν, ὑπεξεξηρημέναι εἰσίν, ταύτας τε τὰς προς || ὁδους, περὶ ὧν ἄγεται τὸ πρᾶγμα, Λεύκιος Σύλλας τῶι θεῶι Ἀμφιαράωι περ(ο)σώ[ι]ρι || σεν, ὅπως ὑπὲρ τούτων τῶν χωρῶν πρόσοδον τῶι δημοσιωνῆ(ι) μὴ τελῶσιν, ||

καὶ περὶ ὧν Λεύκιος Δομέτιος Αἰνόβαλθος ὑπὲρ δημοσιωνῶν εἶπεν || ἐπεὶ ἐν τῶι τῆς μισθώσεως νόμῳ αὐταὶ αἱ χῶραι ὑπεξεξηρημέναι εἰσίν, || ἄς Λεύκιος Σύλλας θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν φυλακῆς ἔνεκεν || συνε-

(1) Διὰ ( ) μὲν διεκρίθησαν ὅσα ἐκ φθορᾶς τοῦ λίθου δὲν ἀναγινώσκονται νῦν ἐν αὐτῷ, διὰ (( )) δὲ ὅσα ἀρχὴν δὲν ἦσαν κεραραγμένα, διὰ [ ] δὲ ὅσα περιττεύουσιν.

A. M. Terentius M. f. Varro Lucullus, C. Cassius L. f. Longinus consules Oropiorum magistratibus, senatui, populo salutem. Si valetis, bene est. Vos scire volumus nos ex senatus consulto, quod factum est L. Licinio, M. Aurelio consulibus [cognovisse] de controversiis ?inter deum Amphiarum et publicanos ortis? cognovisse.

B. Pridie idus Octobres in basilica Porcia.

a. In consilio fuerunt:

M. Claudius M. f. Arniensi Marcellus,
C. Claudius C. f. Arniensi Glaber,
M. Cassius M. f. Pomptina,
C. Licinius C. f. Stellatina Sacerdos,
L. Voluscus L. f. Arniensi,
L. Lartius L. f. Papiria,
C. Annaeus C. f. Crustumina,
M. Tullius M. f. Cornelia Cicero,
Q. Axius M. f. Quirina,
Q. Pompeius Q. f. Arniensi Rufus,
A. Cascellius A. f. Romilia,
Q. Minucius Q. f. Terentina Thermus,
M. Publicius M. f. Horatia Scaeva,
T. Maenius T. f. Lemonia,
L. Claudius L. f. Lemonia,

b. Quod Hermodorus Olympiichi filius sacerdos Amphiarai, qui antea a senatu socius appellatus est, et Alexidemus Theodori filius ((et)) Demaenetus Theoteli filius legati Oropiorum verba fecerunt: *quom in locationis lege ei agri [excepti sint], quos L. Sulla deorum immortalium aedium sacrarum templorum ((que)) tuendorum causa concesserit, excepti sint, eaque vectigalia, qua de re agitur, L. Sulla deo Amphiarao attribuerit, ut pro eis agris vectigal publicanis ne pendant,*

et quod L. Domitius Ahenobarbus pro publicanis dixit: *quom in locationis lege ei agri excepti sint, quos L. Sulla deorum immortalium aedium sacrarum templorum ((que)) tuendorum causa concesserit,*

(2) 73 π. X.

(3) 74 π. X.

χώρησεν, οὔτε ὁ Ἀμφιαράος, ὧι αὐταὶ αἱ χῶραι συνεχωρημένοι || λέγονται, θεός ἐστιν, ὅπως ταύτας τὰς χῶρας καρπί[σ]ζεσθαι ἐξῆ((ι)) || τοὺς δημοσιώνας,

c. ἀπὸ συνβουλίου γνώμης γνώμην ἀπεφηνά || μεθα, ὃ ἐπέγνωμεν τῆι συνκλήτῳ προσανοίσομεν, τοῦτο ὃ καὶ || εἰς τὴν τῶν ὑπομνημάτων δέλτον κατεχωρίσαμεν·

περὶ χῶρας || Ὀρωπίας, περὶ ἧς ἀντιλογία ἦν πρὸς τοὺς δημοσιώνας, κατὰ τὸν τῆς || μισθώσεως νόμον αὐτῆ ὑπεξερημένη ἐστὶν ἵνα μὴ ὁ δημοσιῶ || νης αὐτὴν καρπίζηται. Κατὰ τὸ τῆς συνκλήτου δόγμα ἐπέγνωμε(ν). ||

1. Ἐν τῶ((ι)) τῆς μισθώσεως νόμῳ((ι)) ὑπεξερημένην δοκεῖ εἶναι οὕτως· ||

« ἐκτὸς τε τούτων ἢ εἴτι δόγμα συγκλήτου αὐτοκράτωρ αὐτοκράτορες ; τ(ε) ; || ἡμέτεροι καταλογῆς θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν τε φυλακῆς || καρπίζεσθαι ἔδωκαν, κατέλιπον, ἐκτὸς τε τούτων ἂ Λεύκιος || Κορνήλιος Σύλλας αὐτοκράτωρ ἀπὸ συνβουλίου γνώμης θεῶν || ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν τε φυλακῆς ἔνεκεν καρπίζεσθαι ἔδωκεν, || ὃ τὸ αὐτὸ ἢ σύνκλητος ἐπεκύρωσεν, οὔτε μετὰ ταῦτα δόγματι || συνκλήτου ἄκυρον ἐγενήθη. »

2. Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας ἀπὸ συν || βουλίου γνώμης γνώμην εἰρηκέναι δοκεῖ·

« τῆς εὐχῆς ἀποδόσεως || ἔνεκεν τῶι ἱερῶ((ι)) Ἀμφιαράου χῶραν προστίθημι πάντη πάντοθεν πόδας || χιλιούς, ἵνα καὶ αὐτῆ ἢ χῶρα ὑπάρχη((ι)) ἄσυλος· »

ὡσαύτως τῶι θεῶ((ι)) Ἀμφιαράῳ || καθιερωκέναι « τῆς πόλεως καὶ τῆς χῶρας λιμένων τε τῶν Ὀρωπίων || τὰς προσόδους ἀπάσας εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας, ἃς Ὀρωπίοι || συντελοῦσιν θεῶ((ι)) Ἀμφιαράῳ, ὁμοίως δὲ καὶ ἃς ἂν μετὰ ταῦτα ὑπὲρ τῆς || νίκης καὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ δήμου τοῦ Ρωμαίων συντελέσουσιν || , ἐκτὸς ἀγῶν τῶν Ἑρμοδώρου Ὀλυμπίου υἱοῦ ἱερέως Ἀμφιαράου τοῦ || διὰ τέλους ἐν τῆ((ι)) φιλία((ι)) τοῦ δήμου τοῦ Ρωμαίων μεμενηγός. »

περὶ τοῦ || του τοῦ πράγματος δόγμα συγκλήτου ἐπὶ Λευκίου Σύλλα Ἐπαφροδίτου, || Κοίντου Μετέλλου εὐσεβοῦς ὑπάτων (1) ἐπικεκυρωμένον δοκεῖ εἶναι, || ὅπερ ἢ σύνκλητος ἔδογματίσεν [καὶ] εἰς τούτους τοὺς λόγους·

« ὅσα τε θεῶι || Ἀμφιαράῳ καὶ τῶι ἱερῶ((ι)) αὐτοῦ Λεύκιος Κορνήλιος Σύλλας ἀπὸ συνβουλίου || γνώμης προσώρισεν συνεχώρησεν, τὰ αὐτὰ ἢ σύνκλητος τούτῳ τῶι θεῶι || δοθῆναι συνχωρηθῆναι ἡγήσατο· »

(1) 80 π. X.

rit, neque Amphiaras, cui ei agri concessi dicantur, deus sit, ut eis agris frui liceat publicanos,

c. de consilii sententia sententiam pronuntia-
vimus, quod cognovimus ad senatum referemus,
id quod et in commentariorum codicem rettulimus :

de agro Oropio, de quo controversia erat cum publicanis, locationis lege is exceptus est ne publicanus eo fruatur. Ex S. C. cognovimus.

1. In locationis lege exceptum esse videtur hoc modo :

extraque ea quam si quid S. C((to)) imperator, imperatores ?que? nostri ?religionis? deorum immortalium aedium sacrarum templorumque tuendorum ((causa)) fruendum dederunt, reliquerunt; extraque ea quae L. Cornelius Sulla imperator de consilii sententia deorum immortalium aedium sacrarum templorumque tuendorum causa fruenda dedit, quod idem senatus confirmavit, neque postea S. C((to)) irritum factum est.

2. L. Cornelius Sulla de consilii sententia sententiam dixisse videtur :

voti reddendi causa templo Amphiarai agrum addo quoquo versus p. M. ut et is ager sit inviolabilis;

item deo Amphiarao consecrasse urbis et agrum portuumque Oropiorum vectigalia omnia in ludos atque sacrificia, quae Oropii conficiunt deo Amphiarao, itemque ea, quae postea pro victoria atque imperio populi Romani conficiunt, extra agros Hermodori Olympichi filii sacerdotis Amphiarai, qui perpetuo in amicitia populi Romani mansit.

de ea re S. C((to)), L. Sulla Felice, Q. Metello Pio consulibus, confirmatum esse videtur, quod senatus decrevit [et] in haec verba :

quaeque deo Amphiarao eiusque templo L. Cornelius Sulla de consilii sententia attribuit, concessit, eadem senatus ei deo dari, concedi censuit.

ἐν τῷ συμβουλίῳ παρήσαν || οἱ αὐτοὶ οἱ ἐμ̄ πραγ-
μάτων συμβεβουλευμένων δέλτωι πρώτῃ || κηρώματι
τεσσαρεςκαιδεκάτωι.

Γ. Δόγμα συγκλήτου τοῦτο γενόμενόν || ἐστίν πρὸ
ἡμερῶν δεκαεπτὰ καλανδῶν Νοεμβρίων ἐν κομετίῳ. ||
Γραφομένου παρήσαν Τίτος Μαίνιος Τίτου υἱὸς Λεμω-
νία, || Κόιντος Ράγκιος Κοίντου υἱὸς Κλαυδία, Γάιος
Οὔσέλλιος Γαίου || υἱὸς Κυρίνα Οὐάρρων.

Περὶ ὧν Μάαρκος Λεύκολλος, Γάιος Κάσιος || ὑπάτοι
ἐπιγόντες ἀπήγγειλαν περὶ Ὠρωπίας χώρας καὶ τῶν ||
δημοσιωνῶν ἑαυτοὺς ἐπεγνωκέναι ὡσαύτως τὴν Ὠρω-
πίων || χώραν ὑπεχειρημένην δοκεῖν εἶναι κατὰ τὸν τῆς
μισθώσεως νόμον, || μὴ δοκεῖν τοὺς δημοσιώνας ταῦτα
καρπίζεσθαι οὕτως || καθὼς ἂν αὐτοῖς ἐκ τῶν δημοσίων
πραγμάτων πίστεως τε τῆς || ἰδίας ἐφαίνετο. Ἔδοξεν.

Α (1-6). Οἱ ὑπάτοι ἀγγέλλουσι τοῖς Ὠρωπίοις
ὅτι ἔκριναν περὶ τῆς ἀμφισβητήσεως αὐτῶν πρὸς
τοὺς δημοσιώνας ἀπαιτοῦντας φόρον ὑπὲρ τῆς
Ὠρωπίας χώρας καίπερ καθιερωμένης ὑπὸ Σύλλα
τῷ Ἀμφιαράφ.

Β (6-59). Ἐκτίθεται ἡ κρίσις (γενομένη τῇ 6
Ὀκτωβρίου) καὶ δὴ

α) τὰ ὀνόματα τῶν παρακαθεζομένων τοῖς ὑπά-
τοις ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ συμβούλων (6-16),

β) ἡ ἀντιλογία τῶν διαδίκων, ὧν οἱ μὲν πρέ-
σβεις τῶν Ὠρωπίων, ἐπειδὴ ἐν τῷ τῆς μισθώσεως
νόμῳ ἐξαιροῦνται αἱ καθιερωμέναι τοῖς θεοῖς ὑπὸ
τοῦ Σύλλα χώραι, ἡ δὲ περὶ ἧς πρόκειται χώρα
καθιερώθη ὑπὸ τούτου τῷ Ἀμφιαράφ, αἰτοῦνται
ὅπως (23) ἡ χώρα αὕτη μὴ τελῆ φόρον τοῖς
δημοσιώναις· ὁ δὲ συνήγορος τῶν δημοσιωνῶν,
ἐπειδὴ ἡ χώρα αὕτη, καὶ ἂν εἶναι καθιερωμένη τῷ
Ἀμφιαράφ, δὲν ἀνήκει εἰς τὰς ἐξηρημένους, διότι ὁ
Ἀμφιαράφ δὲν εἶναι θεός, αἰτεῖται ὅπως (28-29)
οἱ δημοσιῶναι εἰσπράττωσιν ἀπ' αὐτῆς φόρον.

γ) Ἡ ἀπόφασις τῶν ὑπάτων, καθ' ἣν ἡ Ὠρω-
πία χώρα δὲν ὀφείλει φόρον τοῖς δημοσιώναις
(30-34) διὰ τὰςδε·

Ι) διότι ἐν τῷ τῆς μισθώσεως νόμῳ ἐξαιροῦνται
αὐταῖς λέξεσιν « ὅσαι χώραι καθιερώθησαν τοῖς
θεοῖς ὑπὸ Ρωμαίων στρατηγῶν κατὰ δόγμα τῆς

in consilio fuerunt eidem qui sunt in rerum
consultarum codice primo, cera XIV.

C. Senatus consultum hoc factum est a. d. XVII
Kal. Novembres in comitio. Scribendo adfuerunt
T. Maenius T. f. Lemonia, Q. Rancius Q. f. Clau-
dia, C. Visellius C. f. Quirina Varro.

Quod M. Lucullus, C. Cassius consules re cognita
renuntiaverunt de Oropiorum agro et publicanis
se cognovisse item Oropiorum agrum exceptum
esse videri locationis lege, ((senalui)) non placere
publicanos eis frui ita ut eis e re publica fideque
sua videretur. Censuere.

συγκλήτου καὶ ὅσαι ὑπὸ τοῦ Σύλλα κατὰ γνώμην
συμβουλίου, ἐφ' ὅσον αἱ καθιερώσεις αὐταὶ τοῦ
Σύλλα ἐκυρώθησαν δόγματι τῆς Συγκλήτου μὴ
ἀκυρωθέντι ὕστερον (35-42) »·

ΙΙ) διότι ὑπάρχει πράξις τοῦ Σύλλα (42-52) κα-
θιερωτικῆ τῆς Ὠρωπίας χώρας κατὰ συμβουλίου
γνώμην γενομένη (57-59),

ὑπάρχει δὲ καὶ δόγμα συγκλητικὸν ἐπικυρωτικὸν
αὐτῆς (51-57).

Γ) (59-τέλους). Ἐκτίθεται τὸ δόγμα τῆς συγ-
κλήτου τὸ γενόμενον τῇ 16 Ὀκτωβρίου, δι' οὗ
ἀκολουθῶς τῇ ἐπιγνώσει τῶν ὑπάτων ἐγκρίνεται ἡ
αἴτησις τῶν Ὠρωπίων.

Μετὰ τὴν ἀνάλυσιν ταύτην ὀλίγα τινὰ ὑπολεί-
πεται νὰ προστεθῶσι πρὸς ἐντελῆ κατανόησιν τῶν
ἐν τῇ προκειμένη ἐπιστολῇ περιεχομένων.

Ὁ Λ. Σύλλας μετὰ τὰς νίκας, ἃς ἤρατο ἐν Χαι-
ρωνεία καὶ Ὀρχομενῶ πρὸς τοὺς στρατηγούς τοῦ
Μιθριδάτου ἀγωνιζόμενος, ἀποδίδους εὐχὴν ἣν τῷ
Ἀμφιαράφ ἠϋξάτο, καθιέρωσεν αὐτῷ τῆς τε πόλεως
καὶ τῆς χώρας καὶ τῶν λιμένων τῶν Ὠρωπίων τὰς
προσόδους, ἵνα ἀπ' αὐτῶν τελῶσιν οἱ Ὠρωπίοι θυ-
σίας ὑπὲρ τῆς νίκης καὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ τῶν
Ρωμαίων δήμου. Τίνες δὲ αἱ πρόσοδοι αὐταί; Προ-

φανώς αἱ πρόσοδοι, ἅς οἱ Ρωμαῖοι ἀπὸ τῆς χώρας ταύτης ἀπελάμβανον. Ἡ Ὠρωπία δηλαδή, καθάπερ καὶ ἡ ἄλλη Βοιωτία, εἰς ἣν ὑπήγετο (1), ἦν *ager vectigalis*. Τὸ δὲ *vectigal* τοῦτο ἐξεμισθοῦτο ὑπὸ τῶν τιμητῶν ἢ ἄλλων ἀρχόντων, οἷς μὴ ὄντων τιμητῶν ἤθελεν ἐπιτρέψῃ τοῦτο ἡ σύγκλητος, δημοσιώνας, οἵτινες συνερχόμενοι εἰς *societates* ἡγόραζον παρὰ τοῦ δημοσίου τὸ δικαίωμα τοῦ νέμεσθαι ἐπὶ πενταετίαν τὰς δημοσίας προσόδους συνάπτοντες πρὸς τὸν ἐκμισθοῦντα ἄρχοντα συμβόλαιον, ὃ ἐκαλεῖτο *lex censoria* ἢ *locationis*, ἐν ᾧ διωρίζοντο τὰ τε δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν. Τοιοῦτο συμβόλαιον ἦν συνημμένον καὶ πρὸς τοὺς ἐκμισθωτὰς τῶν ἀπὸ τῶν ἐν Βοιωτίᾳ ἀγρῶν προσόδων, ἐν ᾧ παρείχετο αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ εἰσπράττειν τοὺς τεταγμένους φόρους ἀπὸ τῶν χωρῶν τούτων, πλὴν τῶν καθιερωμένων τοῖς θεοῖς ὑπὸ Ρωμαίων στρατηγῶν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ Σύλλα. Κατὰ ταῦτα ἡ Ὠρωπία γῆ, ἥς αἱ πρόσοδοι ἦσαν ὑπὸ τοῦ Σύλλα καθιερωμέναι τῷ Ἀμφιαράῳ, οὐδὲν ὤφειλε τοῖς δημοσιώνας. Ἄλλ' οὗτοι κατασοφίζόμενοι τὸν νόμον διετείνοντο ὅτι ἡ χώρα αὕτη δὲν εἶναι ἐξηρημένη, διότι ὁ Ἀμφιαράος δὲν εἶναι θεός, μόναι δὲ αἱ τοῖς θεοῖς καθιερωμέναι χῶραι ἐξαιροῦνται ἐν τῷ συμβολαίῳ.

Τῆς ἀμφισβητήσεως δὲ ταύτης ἀνενεγθείσης πρὸς τὴν σύγκλητον (2) αὕτη διὰ δόγματος ἐν ἔτει 74 π.Χ. ἐπὶ Λουκούλλου καὶ Κόττα ὑπατευόντων γενομένου ἐπέτρεψε τὴν περὶ τούτου κρίσιν, τὴν ἐπίγνωσιν (*cognitionem*), τοῖς ὑπάτοις, οἷς τότε ἀπέκειτο. Ἡ προκειμένη δηλαδὴ ἀντιλογία ἦν κυρίως ἀμφισβήτησις ἰδιωτῶν πρὸς τὸ δημόσιον. Ἐν ταῖς τοιαύταις δὲ διαφοραῖς παρὰ Ρωμαῖοις τὸ δημόσιον ἦν διάδικος ἅμα καὶ δικαστής. Ἡ περὶ

(1) Πρβλ. Κικέρωνος *de natura deorum* II § 49: *an Amphiarus deus erit...? Nostri quidem publicani, cum essent agrī in Bœotia deorum immortalium excepti lege censoria, negabant immortales esse ullos, qui aliquando homines fuissent.* Τὸ χωρίον αἰνίττεται προφανῶς εἰς τὴν προκειμένην κρίσιν. Στράβ. 391, 3: πρὸς Ὠρωπὸν τῆς Βοιωτίας. Ὑστερον ὁμοίως φαίνεται ὅτι ἀπέδθη τοῖς Ἀθηναίοις ὁ Ὠρωπὸς ὑπὸ τινος τῶν Αὐτοκρατόρων, διότι ὁ Παισαίνιος (I, 34) λέγει: ἔχουσιν ἐφ' ἡμῶν Ἀθηναῖοι.

(2) Ἴσως δὲ πρῶτον ἀννήχθη πρὸς τὸν τῆς Μακεδονίας ἀνθύπατον, ὅς ὄν τότε ἡ Ἑλλάς ὑπήγετο, οὗτος δὲ *rem reiecit ad senatum*, ὡς ἐπὶ παραπλησίῳ πράγματι ἐποίησεν ὁ Κόιντος Κικέρων (Cic. ad Att. II, 16, 4).

αὐτῶν ἄρα κρίσις δὲν ἀπέκειτο ἰδιώταις δικασταῖς (*iudices* ἢ *recuperatores*) διδομένοις ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου πραίτωρος, ἀλλὰ τοῖς ἀρμοδίοις ἀρχουσι τοῖς παριστῶσιν αὐτὸ τὸ δημόσιον (1). Ἀρμοδίος δὲ ἐκάστοτε ἀρχῶν ἦν ὁ ἐπιτετραμμένος ἐκείνου τοῦ μέρους τῶν δημοσίων πραγμάτων τὴν διοίκησιν, εἰς ὃ ὑπήγετο τὸ περὶ οὗ ἡ ἀμφισβήτησις. Ἐν τῇ προκειμένῃ ἀντιλογίᾳ ἀρμοδιοὶ κριταὶ ἦσαν οἱ τιμηταὶ οἱ κατὰ πενταετίαν ὀρίζοντες καὶ ἐκμισθοῦντες τὰς δημοσίας προσόδους. Ἄλλ' ἐπειδὴ τότε τιμηταὶ ἐν ἐνεργείᾳ δὲν ὑπῆρχον (2), ἢ περὶ τοῦ προκειμένου κρίσις εἰκότως ἀνετέθη τοῖς ὑπάτοις, οἵτινες καθολικὴν ἔχοντες ἐξουσίαν ἦσαν οἱ νόμιμοι ἀναπληρωταὶ πάσης ἄλλης ἀρχῆς (3). Ἐπειδὴ δὲ οἱ τοῦ 74^{ου} ἔτους ὑπατοὶ δὲν ἐφθασαν, φαίνεται (4), νὰ δικάσωσι τὴν δίκην ταύτην, ἐποίησαντο τὴν ἐπίγνωσιν οἱ διάδοχοι αὐτῶν Μ. Τερέντιος Οὐάρρων Λεύκολος καὶ Γ. Κάσσιος Λογγῖνος.

Ταύτης λοιπὸν τῆς κρίσεως καὶ τοῦ ἐπακολουθήσαντος αὐτῇ συγκλητικῷ δόγματος τὸ περιεχόμενον ἀνακοινοῦνται τοῖς Ὠρωπίοις οἱ ὑπατοὶ ἐν ἐπιστολῇ, ἥς μετάφρασιν παρέχει ἡ προκειμένη ἐπιγραφή, μετάφρασιν οὕτω πιστὴν ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν δουλικὴν, ὥστε ἐν πολλοῖς οὐ μόνον σόλοικος καὶ κακόζηλος, ἀλλὰ καὶ ἀκατάληπτος καθίσταται (5). Τούτου δ' ἕνεκα, ἵνα εὐχερεστέραν ποιήσωμεν τὴν κατάληψιν αὐτῆς, ἐπεχειρήσαμεν νὰ ἀποκαταστήσωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὸ Λατινικὸν πρωτότυπον καὶ παρεθήκαμεν αὐτὸ τῷ Ἑλληνικῷ κειμένῳ.

Στχ. 4. Περὶ ἀντιλογιῶν τῶν ἀναμ;... θεῶ Ἀμφιαράῳ καὶ τῶν δημοσιωνῶν γεγονότων. Τὸ

(1) Ἐκτός ἂν τὸ πρᾶγμα, περὶ οὗ ἡ ἀντιλογία, ἦν ἐξ ἐκείνων, περὶ ὧν ὑπῆρχεν εἰδικὸς νόμος κανονίζων τὴν κρίσιν τῶν περὶ αὐτῶν ἀμφισβητήσεων (*lex agr. 33 κ. ἐ. παρὰ Bruns p. 71.3*).

(2) Ὅρα τὴν κατωτέρω σημ. εἰς στ. 4.

(3) Ἀκριβέστατα τὰ περὶ τούτου ἐκτίθενται ἐν τῇ περὶ δημοσίου τῶν Ρωμαίων δικαίου συγγραφῇ τοῦ Mommsen, ἥς ἐπέξῃ ἰδίᾳ τ. I, σ. 165-167² καὶ τ. II, σ. 454-461².

(4) Γνωστὸν ὅτι μεσοῦντος τοῦ ἑνιαυτοῦ ἀπῆλθον ἀμφοτέροις Ἰταλίας ἐπὶ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον.

(5) Πρβλ. ὅσα περὶ τῶν τοιούτων μεταφράσεων ὁ Mommsen διέλαβεν ἐν σελ. 283-284 τοῦ Α' Τόμου τῆς Ἐπιγραφικῆς Ἐφημερίδος.

γεγονότων δὲν δύναται νὰ συναφθῆ τῷ δημοσιω-
νῶν ὥστε νὰ σημαίνῃ τάχα *qui fuerunt* = τῶν
πρώην δημοσιωνῶν τ. ἔ. τῶν τῆς παρελθούσης πε-
ριόδου (80-76 π.Χ.). Διότι πρῶτον εἶναι ἀπίθανον
ὅτι περὶ ἀμφισβήτησεως ἀρξαμένης τῷ 80 π.Χ.
μόλις ἐν ἔτει 74 διετάχθη ὑπὸ τῆς Συγκλήτου ἡ
ἐπίγνωσις. Ἐπειτα, ἐπειδὴ ἡ τοῦ Σύλλα καθιέρω-
σις ἐπεκυρώθη ἐν ἔτει 80 π.Χ. (στχ. 52), ὅπερ ἦν
τὸ πρῶτον ἔτος νέας τιμητικῆς περιόδου τῆς ἀπὸ
80-76 π.Χ., εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι τὸ περὶ μι-
σθώσεως τῶν φόρων συμβόλαιον τῶν ὑπάτων (οἱ
κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἀνεπλήρουν τοὺς τιμη-
τάς) (1) πρὸς τοὺς δημοσιῶνας ἦν ἤδη συντεταγ-
μένον πρὸ τοῦ συγκλητικῆς δόγματός τοῦ ἐπικυ-
ρώσαντος τὴν καθιέρωσιν, ἴσως δὲ καὶ ἡ μίσθωσις
τῶν Βοιωτικῶν φόρων ἦν ἤδη συντετελεσμένη.
Ὡστε ἡ καθιέρωσις ἔμελλε νὰ ἔγῃ κῶρος ἀπὸ τῆς
ἀρχῆς τῆς ἐφεξῆς περιόδου (75-71 π.Χ.) (2)· τέως
δὲ αἱ πρόσδοι τοῖς Ὀρωπίας γῆς ἀνήκον τοῖς δη-
μοσιῶναις οὐδ' ἠδύνατο νὰ γεννηθῆ περὶ τούτου
ἀμφισβήτησις, ἂν δ' ἐγεννᾶτο, οἱ δημοσιῶναι θὰ εἶ-
χον κάλλιστον ἐπιχείρημα νὰ προβάλλωνται ὅτι ἐν
τῷ τῆς μισθώσεως νόμῳ, καθ' ὃν οὗτοι ἠγόρασαν
τάς δημοσίας προσόδους, ἦσαν ὑπεξηρημένοι αἱ τέως
καθιερωμένοι χῶροι, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ Ὀρωπία, ἧς ἡ
καθιέρωσις δὲν ἦτο τότε ἀκόμη ἐγκεκριμένη· τοιοῦ-
τον δ' ἔχοντες ἐπιχείρημα δὲν θὰ κατέφευγον εἰς ὃ
κατέφευγον σόφισμα, ὅτι δηλ. ὁ Ἀμφιάραος δὲν εἶ-
ναι θεός. Ἐνστάσης δὲ τῆς νέας περιόδου (75-71
π.Χ.) καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων τοῦ ἔτους 75
ἀρξαμένης συνέστη εὐθύς, ὡς εἰκός, καὶ ἡ ἔρις, ἧς
ἀνενεχθείσης τῆ συγκλήτῳ αὕτη ἐν καιρῷ (74 π.
Χ.) διέταξε τὴν κρίσιν. Ἐκ πάντων τούτων συνά-
γεται ὅτι ὁ λόγος ἐνταῦθα οὐχὶ περὶ γερονότων
δημοσιωνῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν τότε ὄντων (3). Τὸ
γεγονότων λοιπὸν συναπτέον κατ' ἀνάγκην τῷ ἀν-

(1) Περὶ τούτου καὶ περὶ τῶν ἐν τῇδε τῇ σημειώσει χρονολογιῶν ἰδὲ
Mommsen *Römisches Staatsrecht* II 325³ σημ. 3).

(2) Πρβλ. *lex. agr.* στχ. 19 κ. ἔ. [Bruns p. 68³]. ἔνθα οἱ κατὰ
τὸν νόμον τοῦτον ἐκ δημοσίων ἰδιωτικοὶ γενόμενοι ἄγροί ἀπαλλάσσονται
μὲν τοῦ τέως ἀποτινομένου τέλους, οὐχὶ δ' ὅμως εὐθύς, ἀλλὰ *post-*
quam vectigalia constiterint, quae post hanc legem rogatam
primum constiterint, τ. ἔ. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς νέας τιμητικῆς περιόδου.

(3) Ἄν τις ἀντιέπῃ ὅτι τὸ γερονότων δύναται ἐνταῦθα νὰ ἐκληφθῆ
οἱ γερόνται καὶ γῆν ἔτι εἰσὶ δημοσιῶναι, παρατηροῦμεν ὅτι τότε ἡ

τιλογιῶν καὶ τότε ἡ ὁ μεταφραστῆς τῶν ὑπατικῶν
γραμματῶν δεινῶς σολοικίζει ἢ ἀναγνωστέον ἀντι-
λογίῶν (καὶ ἐν στχ. 32 ἀντιλόγια), καὶ τοι τῆς
λέξεως ἀντιλόγιον οὐδὲν ἔχω ἄλλοθεν νὰ παράσχω
μαρτύριον. Ὅτι δ' ὅμως τῆς γραμματικῆς ἀκρι-
βείας οὐ πάνυ τι ἐφρόντισεν ὁ μεταφραστῆς δηλοῦσιν
ἄλλα τε ἐν τῇ προκειμένη ἐπιγραφῇ παράχορδα καὶ
τάδε. Ἐν στχ. 36 κείται δόγμα ἀντὶ δόγματι (1) ἡ
κατὰ δόγμα (ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ἔκειτο, φαίνεται,
S. C.), ἐν στχ. 49 συντελέσουσι ἀντὶ συντελώσιν,
ἐν στχ. 68. 69 ὅπως ἀν . . . . . ἐφαίνετο.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου. Τὸ δὲ ἀναμ. . .
(διότι Μ εἶναι πάντως τὸ τελευταῖον γράμμα) οὐδὲν
ἄλλο δύναται νὰ εἶναι ἢ ἀναμέσον (εἴτε ἀνὰ μέσον)
inter. Καὶ ἐνταῦθα πάλιν προσκρούομεν συντακτικῆς
ἀνωμαλίαις. Ὁ μεταφραστῆς δηλὰ δὴ, ἐν ᾧ ἠδύνατο
ὅπωςδῆποτε νὰ γράψῃ τῶν ἀνὰ μέσον θεῶ Ἀμφια-
ρίῳ καὶ τοῖς δημοσιῶναις γερονότων ἢ τῶν ἀνὰ
μέσον θεοῦ Ἀμφιαρίου καὶ τῶν δημοσιωνῶν γε-
ρονότων ἀνέμιξεν ἀμφοτέρας τὰς συντάξεις. Παρα-
πλήσιον τι, ἀλλὰ πολλῶ ἀνεκτότερον ἀπαντᾷ ἐν
ἐπιγρ. ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κουμανούδη ἐν τῇ
Ἐφημερίδι τῶν φιλομαθῶν (1865 Ἀρ. 570) ἐκδε-
δομένη στχ. 41-42: ἐπαινέσαι τοὺς δεῖνα . . . ἐπὶ
πᾶσι τοῖς προγεγραμμένοις [=ταῖς προγεγραμμέναις
εὐεργεσίαις] εἶς τε τὰν πόλιν καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς
ἐντετευχόσιν αὐτοῖς.

στχ. 6. Ἐν συμβουλίῳ παρήσαν in consilio
fuerunt. Πρβλ. τὸ τοῦ Ἀγρίππα διάταγμα στχ. 23
(Hermes II, 102 κ. ἔ., ἔνθα περὶ τῶν συμβου-
λίῶν τούτων λέγει τὰ προσήκοντα ὁ Mommsen ἐν
σελ. 114 καὶ 115. Πρβλ. τοῦ αὐτοῦ R. Staatsr. I,
293² κ. ἔ.)

Αὐτ. Μάαρκος (2) Κλαύδιος Μαίρκου υἱὸς
Ἀρηήσεως Μαάρκελλος. Οὗτος τάττεται πρῶτος ἐν
τῷ καταλόγῳ τῶν ἐν τῷ συμβουλίῳ παραγενομένων
ἄτε πρωτεύων βεβαίως κατὰ τε τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν
ἡλικίαν. Ταῦτα δὲ καθ' ὃν χρόνον γίνεται ἡ ἐπί-
γνωσις οὐδενὶ ἄλλῳ τῶν μνημονευομένων Μ. Μαρ-
μετογῆ θὰ κατήργει τὸν τόπον, διότι ἠδύνατο νὰ λεχθῆ ἄπλως τῶν
δημοσιωνῶν ἄνευ τοῦ γερονότων, ὡς κατωτέρω 32. 65.
(1) Πρβλ. Ἰωσ. Ἰουδ. Ἀρχ. XIV, 10. 10.
(2) Περὶ τοῦ τύπου Μάαρκος (Μαάρκελλος) ἴδε Mommsen *Eph*
Epigr. I, 286-287.

κέλλων μάλλον προσήκουσιν ἢ τῷ νομομαθεὶ Μ. Μαρκέλλω, περὶ οὗ ὁ λόγος p. Quinctio § 54: Ego. . . . nunc hos *consulo*. . . . quæro abs te C. Aquili, L. Lucili, P. Quintili, M. Marcelle. Ὁ Μάρκελλος οὗτος ἴσως εἶναι ὁ αὐτὸς καὶ ὁ ἐν Verr. Acc. I, § 135 Μάρκος Μάρκελλος, ὃς ἐν ἔτει 74 π.Χ., τ. ἔ. ἐνὶ ἔτει πρότερον ἢ ἐγένετο ἢ προκειμένη ἐπίγνωσις, ἣν *vir primarius summo officio ac virtute præditus* ἀποδίδοται δὲ αὐτῷ καὶ *auctoritas* μικρὸν κατωτέρω. Ταῦτα ἀναμιμνήσκουσί τινα καὶ ἄχοντα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ (II § 8): *viris primariis, qui in consilio C. Sacerdoti fuerant*.

Στχ. 7. Γλάβερ. Παρ' Ἀππιανῷ (Ἐμφυλίων Α, 116) μνημονεύεται Οὐαρνίος τις Γλάβρος πρῶτος ἐπὶ Σπάρτακον ἐκπεμφθεὶς. Γνωστότατον δ' εἶναι τὸ ἐκ τοῦ ἐπωνύμου τούτου παρηγμένον *Glabrio* ἐπώνυμον τῆς Ἀκυλίας γενεᾶς.

Στχ. 9. Στηλατίνα [ς]. Παρ' Ἰωσήφῳ (Ἰουδ. Α. XIV, 10, 10) Στελλατίνα. Τὸ ὄρθον εἶναι Στηλατίνα.

Αὐτ. Γ. Σακέρδωσ. Εἶναι πάντως ὁ διοικήσας τὴν Σικελίαν *pro prætore* ἐν ἔτει 74 π.Χ. *homo innocentissimus* (Cic. Verr. Acc. III § 119).

Στχ. 8 καὶ 9. Τοῦ τύπου *Πωμεντίνα* ἀντὶ *Pomptina* οὔτε ἐκ Ρωμαίου οὔτε ἐξ Ἑλλήνου συγγραφῆως ἔχω μαρτύριον, εἰ μὴ τοῦτο τὸ ὄνομα ὑπολανθάνει παρ' Ἰωσήφῳ Ἰουδ. Ἀρχαιολογίας τρισκαίδεκάτῃ 9, 2. (1). «Φάνιος Μάρκου υἱὸς στρατηγὸς βουλήν συνήγαγε πρὸ ὀκτῶ εἰδῶν Φεβρουαρίων ἐν κομιτῇ, παρόντος (=γραφομένην παρήσαν) (2) Λουκίου Μαννίου Λουκίου υἱοῦ *Μεντινῆ* καὶ Γαίου Σεμπρονίου Πενναίου υἱοῦ *Φαλερνῆ* κ.τ.λ.» Ἀντὶ *Φαλερνῆ* γραπτέον προφανῶς *Φαλερ(ί)να* (*Falerina tribu*), ἀντὶ δὲ *Μεντινῆ* γρ. ἢ *Πωμεντίνα* ἢ *Tromentina*. Καὶ τὰ ἄλλα δὲ ὀνόματα κακῶς ἔχουσιν ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ. Οὕτως ἀντὶ *Μαννίου* γρ. *Μαυλίου* ἢ *Μαλλίου* καὶ ἀντὶ *Πενναίου* γρ. *Γναίου* καὶ ἐν ἀρχῇ γρ. *Φάνιος*.

Στχ. 10. Οὐολύσκιος. Ἄγνωστόν μοι ἄλλοθεν

(1) Κατὰ τὴν τοῦ Bekker ἐκδοσιν.

(2) Πρβλ. XIV, 8, 5, 10, 10.

τὸ ὄνομα τοῦτο. Ἄδηλον δὲ καὶ τοῦτο, πότερον *Voluscus* ἢ *Volscius* εἶναι ὁ Λατινικὸς τοῦ ὀνόματος τύπος.

Στχ. 11. *Κλυτομίνα*=*Crustumina*. Ἐν C. I. G. III, add. 4380a εὑρηται ΚΛ. . . . ΤΟΥΜΕΙΝΑΝ, ὅπερ ὁ ἐκδότης συνεπλήρωσεν εἰς Κλ(ουσ)τουμεινα. Τὸ ὄνομα φέρεται καὶ *Κροστομίνα* (οἶον Ἰωσ. Ἰουδ. Α. XIV, 10, 13. 19).

Στχ. 14. *Τηρη(;)ντίνα*. *Τηρητίνα* εὑρηται ἐν C. I. G. II, 2637. *Τηρηντίνα* δὲ παρ' Ἰωσήφῳ Ἰουδ. Α. XIV, 10, 10. 13.

Στχ. 12. *Κικέρων*. Εἶναι ὁ γνωστότατος ῥήτωρ, ὃς ἤγε τότε τὸ 34 τῆς ἡλικίας ἔτος, ἣν *quæstorius*, διὰ δὲ τῶν ἰδιωτικῶν δικανικῶν αὐτοῦ λόγων, οἷοι οἱ *pro Quinctio, pro Roscio Comædo* κ. ἄ., ἱκανῶς εἶχε διατρανώσας τὴν νομικὴν αὐτοῦ παιδείαν. Τῆς δίκης ταύτης μνημονεύων καὶ ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἔγραψε τὸ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν [σ.107(1)] παρατεθειμένον χωρίον *de n. d.* II, § 49.

Αὐτ. *Κύντος Ἀξίου Μαύρκου υἱός*. Παρὰ *Κικέρων* ἐν ταῖς πρὸς Ἀττικὸν Ἐπιστολαῖς ἀπαντᾷ ἐνιχυρῶ τὸ ὄνομα *Axius*, οἷον I, 12, 1. IV, 15, 5. 11, 2. Ἐν τῷ τελευταίῳ χωρίῳ κεῖται *Q. Axius*, ὅστις ἴσως εἶναι ὁ ἐν τῇδε τῇ ἐπιγραφῇ μνημονευόμενος. Οὐχὶ ἄλλος ἴσως καὶ ὁ παρὰ Πλιν. H.N. VIII, 43 (68). Ἐν Ρωμαϊκαῖς ἐπιγραφαῖς εὑρηται ὡσαύτως, ἀλλὰ σπανίως, τὸ ὄνομα, οἷον C. I. L. I, 724 (*Aescinus Axsi* κ.τ.λ.) καὶ 476 (ἐν νομίσματι: *L. Axsius L. F. Naso*). Καὶ ἐν Ἑλληνικαῖς δὲ ἐπιγραφαῖς κεῖται, οἷον C. I. G. III, 6813.

Στχ. 13. *Ἄβλος Κασκέλ(λ)ιος*. Εἶναι κατὰ τὸ εἶκος ὁ πολλαχῶ μνημονευόμενος (1) νομομαθὴς, *vir iuris civilis scientia clarus* κατ' Οὐαλέριον τὸν Μάξιμον. Ἡ τάξις, ἣν κατέχει ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν τοῦ συμβουλίου μετεσχηκότων ὑπεμφαίνει (2) ὅτι δὲν ἦτο πρεσβύτερος τοῦ *Κικέρωνος*. Πολὺ δ' ὅμως νεώτερος δὲν φαίνεται ὅτι ἦτο καὶ ἴσως τότε ἦν ἡδὴ *quæstorius*, διότι δὲν πιστεύομεν ὅτι οἱ ὕπατοι παρελάβον συμπαρέδρους ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἀν-

(1) Τὰ χωρία τῶν παλαιῶν, ἐν οἷς περὶ αὐτοῦ ὁ λόγος, εὑρηται συνειλεγμένα παρὰ Teuffel R. *Literaturgeschichte* σ. 394⁴.

(2) Ἀσφαλῆς τεκμήριον τοῦτο βεβαίως δὲν εἶναι, διότι ἐν ταῖς τοιαύταις ἀναγραφαῖς δὲν ὥριζε τὴν τάξιν μόνῃ ἡ ἡλικία, ἀν μάλιστα ἡ κατὰ ταύτην διαφορά ἦτο μικρὰ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀξίωμα.

δρας οὐπω συγκλητικούς ὄντας. Θὰ ἦν λοιπὸν ἤδη ὑπὲρ τὰ τριάκοντα καὶ ἐν ἑτῇ γεγονώς, ᾧ συμφωνεῖ καὶ ἡ παρὰ τῷ Μαξίμῳ (VI, 2, 12) φερομένη ρῆσις αὐτοῦ (*magnam sibi licentiam praebere . . . senectutem*), ἣτις ἐρρήθη ἐπὶ τῆς τριανδρίας ἢ ἐπὶ Αὐγούστου (διότι ἐκ τῶν λόγων τοῦ Μαξίμου οὐδέτερον ἀσφαλῶς συνάγεται). Δὲν συμφωνεῖ δ' ὅμως ἡ παρ' Ὁρατίῳ (A. P. 371) μνεία αὐτοῦ, ἂν, ὡς ἐν τῇ μικρᾷ Ὁρελλείῳ ἐκδόσει II p. 466^b εἰκάζεται, ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐποιήθη κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ βίου τοῦ ποιητοῦ ἔτη, κατελείφθη δ' ὑπ' αὐτοῦ ἀνέκδοτος καὶ ἀτελής. Διότι κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, ἂν ἔζη ὁ Κασκέλλιος, θὰ ἦν ὑπερενενηκοντούτης, ὅπερ δυνατὸν μὲν, ἀλλ' οὐ πάνυ πιθανόν. Πολὺ ἄρα πιθανώτερον εἶναι, ἂν ἡ περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἀνδρὸς εἰκασία ἡμῶν ἔχη ὀρθῶς, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολὴ ἐγγράφη ἱκανοῖς ἔτεσι πρότερον.

Στχ. 14. *Κόιντος Μινύκιος, Κόιντου υἱός, Τηρηντίνα, Θέρμος Q. Minucius Q. f. Terentina Thermus* εἶναι κατὰ τὸ πιθανόν ὁ γνωστός ἐκ τῶν ἐπιστολῶν μάλιστα τοῦ Κικέρωνος Θέρμος, περὶ οὗ ἰδὲ Paulty Realencycl. V, σ. 80. Ὁ ἀνὴρ ἦν πάντως νεώτερος τοῦ Κικέρωνος, ὡς ὑποδηλοῖ καὶ ἡ τάξις, ἣν ἔχει ἐν τῇ ἀναγραφῇ (1), ἀλλ' οὐχὶ καὶ πολὺ νεώτερος βεβαίως, ὡς θὰ εἰκάζε τις ἐκ τοῦ ὅτι ἐν ἔτει 703-704 ἦν ἀντιστράτηγος τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας. Διότι δὲν ἦσαν συχνοὶ οἱ suo anno τὰς ἀρχὰς ἄρχοντες, ὡς ὁ Κικέρων, ὅστις δικαίως ἐπὶ τούτῳ ἐπαίρεται. Ὅτι δ' ἡ τῶν Μινυκίων γενεὰ περιεῖχεν ἀνδρας διακρινομένους ἐπὶ τῇ περὶ τὸ δίκαιον ἐμπειρίᾳ ἔστιν εἰκασίαι καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἐν C. I. L. I, n. 172 (Bruns p. 228³). Περὶ δὲ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Μινυκίου ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κικέρωνος (2) τοῦτο μόνον ἀσφαλῶς συνάγεται ὅτι ἦν ἀκέραιος καὶ φιλοδίκαιος κριτής.

Στχ. 20. *Υπεξεσημασμένοι*. Οὕτω πανταχοῦ, ἐνῶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν οὐκ ὀρθῶς γεγραμμένων (οἷον ἐπὶ [στχ. 19], *προσώρισεν* [22] *συβουλίον* [55]) εὕρηται ἀλλαγῶς τὸ ὀρθὸν (ἐπεὶ [25], *προσώρισεν* [56] *συμβουλίῳ* [57] ἢ *συνβουλίῳ-ου* [πολλάκις]). Τὸ σφάλμα ἄρα ἴσως δὲν εἶναι ἀπλῶς

(1) Πρὸλ. περὶ τούτου τὰ εἰς στχ. 13 σεσημειωμένα.

(2) Πρὸλ. ἰδὲ ad Fam. XIII, 55, 2.

γραφικόν, ἀλλ' ὁ τύπος ἐπλάσθη κατὰ τὸν ἀόριστον εἶλον, ὡς ἐν τῇ ὑπὸ Κουμανούδη ἐκδομένη ἐν Ἐφ. τ. Φιλομ. Αῦ 570 ἐπιγραφῇ κεῖται *εἰσχηκαν* (στχ. 30) καὶ *παρεισχημένοι* (31) κατὰ τὸν παρατατικὸν *παρεῖχον*. Πρὸλ. καὶ *κατεισχησθαι* ἐν ἐπιγρ. τοῦ 6' π. X. αἰῶνος παρὰ Dittenberger (*Sylloge* κ.τ.λ. I, 240 στχ. 62, 66, 69) καὶ *παρεῖσχηται* παρὰ τῷ αὐτῷ I, 248 στχ. 5. (Περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐπιγρ. ἰδὲ τὰς σημ. τοῦ ἐκδότου). Ὁ αὐτὸς ἐν ἐτέρᾳ ἐπιγραφῇ (I, 228 ἐν τέλει) ἐξέδωκεν *εἰρέθησα*ν πρεσβευταί.

Στχ. 22. *Περὶ ὧν ἄγεται τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀναντιρρήτως παρερμηνεῖα τῆς συνηθεστάτης ἐν τῷ δικανικῷ λόγῳ τῶν Ρωμαίων φράσεως qua de re agitur*—περὶ οὗ πρόκειται.

Στχ. 24. *Λεύκιος Δομέτιος Αἰνόβαλβος*. Οὐδὲν κωλύει νὰ ὑπολάβωμεν ὅτι ὁ ἀνὴρ εἶναι ὁ γνωστός ἐκεῖνος ὑπαρχος τοῦ Πομπηίου ἐν τῷ πρὸς Καίσαρα πολέμῳ. Ὁ τύπος τοῦ ὀνόματος φέρεται παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν ὀρθότερον Ἀηνόβαρβος (Πλούτ. καὶ Ἀππ.) (1). Καὶ τὸ μὲν *λ* ἀντὶ τοῦ *ρ* εἶναι προφανῶς παράκουσμα τοῦ μεταφραστοῦ παραχθέντος ἴσως καὶ ὑπὸ τοῦ μάλα συνήθους ὀνόματος Balbus. Περιεργότερον δ' ὅμως εἶναι ὅτι τὸ *Ahe-* ἀποδίδεται διὰ τῆς *αι* διφθόγγου, ἐξ οὗ ἔστιν εἰκασίαι ὅτι καὶ ἐν τῷ Λατινικῷ προτύπῳ ἔκειτο *Ae-*(=ae).

Στχ. 31. *Τοῦτο, ὃ καὶ εἰς τὴν τῶν ὑπομνημάτων ΔΕΛΤΟΝ κατεχωρίσαμεν* = *in codicem commentariorum. Δέλτος* κυρίως εἶναι ἡ *tabula*, ὅθεν καὶ ἡ *lex XII tabularum* δωδεκάδελτος ἐξελληνίζεται. (Πρὸλ. καὶ Ἰωσηπ. Ἰουδ. Ἀρχ. XIV, 10, 10: ἐκ τῶν δέλτων τῶν δημοσίων τ. ἔ. *ex tabulis publicis*) (2). Ἐνταῦθα δ' ὅμως ἡ λέξις ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἐξηρητημένην πλῆθ. γεν. ὑπομνημάτων οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ σημαίνῃ ἢ *codicem* τ. ἔ. βιβλίον ὑπομνήματα περιέχον. Ὁμοίως δὲ *codice* θὰ ἔκειτο ἐν τῷ ἀρχετύπῳ καὶ ἐν στχ.

(1) Μόνον ἀπαξ ἔχουσι παρ' Ἀππιανῶ (Ἐμφ. Β. 17) τὴν ἀναγραφὴν *Αἰνόβαρβος*, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὁ Mendelssohn ἀκολουθῶν τῇ σταθερᾷ τοῦ συγγραφέως συνηθείᾳ ἐξέδωκεν Ἀηνόβαρβος.

(2) Καὶ κατωτέρω: ἀνεργεῖν ταῦτα εἰς δέλτους = *referre in tabulas* καὶ Δ. Ἀλ. PA. 3,36: ἀνέγραψεν εἰς δέλτους καὶ προὔθηκεν ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ὁ αὐτὸς ἀνωτέρω: δρυῖνας ἐχαράττοντο σανίαι.

58, διότι πρώτον μὲν ἀπίθانون εἶναι ὅτι ἔκειτο ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ μία καὶ ἡ αὐτὴ λέξις κατὰ διαφόρους σημασίας. Ἐπειτα, ἂν ἡ δέλτος ἐκληφθῆ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ tabula, τότε τὸ κίρωμα=cera θὰ σημαίη κατ' ἀνάγκην σελίδιον (colonne, Spalte), ἢν σημασίαν οὐδαμοῦ ἔχει (1) ἢ λ., ἀλλ' ἀπανταχοῦ δύναται ὅ,τι καὶ ἡ tabula. Πρβλ. ἐκ πολλῶν τὸ τετριμμένον ἐν ταῖς διαθήκαις hæ tabulæ ceræque (ἐνθα τὸ ceræ δὲν δύναται νὰ σημαίη colonnes, ἀλλὰ συνωνυμεῖ τῷ tabulæ) καὶ ὅπερ ὁ Mommsen (Hermes II σ. 119) ἐκ τοῦ Ὑγίνου (p. 200) παρατίθεται χωρίον: et a prima cera primam tabulam appellaverunt. Τέλος δέκα καὶ τέσσαρα τοῦλάχιστοι σελίδια ἐν ἐνὶ πίνακι εἶναι λίαν πολλά.

Κατὰ ταῦτα ἐν ἀμφοτέροις τοῖς χωρίοις ἡ δέλτος δύναται ὅ,τι καὶ ὁ codex. Αὕτη δὲ ἡ σημασία δὲν εἶναι ἀμαρτύρητος. Οἶον ἐν Λουκιανοῦ Τίμωνι (κ. 21) κεῖται: εἰς δέλτον (=in tabulas ἢ in codicem testamenti) ἐμβαλόντες με (τὸν Πλοῦτον) καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς καὶ κατωτέρω(22): ἐπειδὴν... ἡ δέλτος ἀνοιχθῆ. Πρβλ. tabulas (=codicem) testamenti aperire Auct. ad Herenn. I, 24 καὶ ἄλλοι πολλαχοῦ.

Στχ. 35. Ὑπεξεξηγημένην. Ἡ εἶναι τοῦτο γραφικὸν σφάλμα ἀντὶ ὑπεξεξηγημένον, ἢ τὸν μεταφραστὴν παρήγαγε τὸ ὅτι πολλαχοῦ τοῦ προκειμένου ἐγγράφου ἢ λ. ἀναφέρεται εἰς τὴν χώραν νὰ γράψῃ καὶ ἐνταῦθα ὑπεξεξηγημένην, τ. ἔ. τὴν χώραν, ἐνῶ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ἔκειτο οὐδετέρως exceptum esse = exceptionem esse.

(1) Ἄν ἡδύνατο νὰ ἀποδειχθῆ τοιαύτη σημασία, θὰ ἦτο ἡμῖν ἀσπαστότατον τὸ πρῶμα. Διότι θὰ ἡδυνάμεθα τότε ἀσφαλῶς τὸ Ὡ ἐκεῖνο τὸ ἐν τῷ σωζομένῳ ἀντιγράφῳ τοῦ διατάγματος τοῦ Λ. Ἐλουίου Ἀγρίππα (Bruns 2313) στχ. 3 νὰ ἐρμηνεύσωμεν cera ἢ ceris, οὐχί, ὡς νῦν γίνεται, capitibus. Διότι ἡ ἐρμηνεία capitibus καὶ ἄλλας παρεγγεῖ δυσκολίας (πρβλ. Mommsen Herm. II, σ. 119) καὶ τήνδε. Ἄν δὴλα δὴ ἕκαστος τοῦ κώδικος τῶν Ἀγριππίων διαταγμάτων πίναξ ἦτο εἰς κεφάλαια διηρημένος, φυσικὸν ἦτο ἕκαστον διατάγμα νὰ κατέχη ἀνὰ ἐν κεφάλαιον, ὡς δεκνύει τὸ Commentarium cotidianum municipi Cæritum (Or. 3787. Πρβλ. Mommsen ἐ. ἄ. σελ. 118 σιμ. 2), οὐχί δὲ πολλά. Ἄλλ', ὡς εἴρηται, οὐδὲν ἔχομεν τῆς σημασίας ταύτης ἀσφαλῆς μαρτύριον, διότι τὰ παρὰ Morelli (de stilo Inscriptionum Latinarum Romæ 1780 σελ. 467a) ἐκ τοῦ Κοίντιλιανοῦ (Inst. Or. X, 3, 31 κ. ἔ.) καὶ τοῦ Σουητωνίου (Ner. 17, 2) ἢ οὐδὲν ἢ μᾶλλον τοῦναντίον ἀποδεικνύουσιν, ὅτι δηλ. ceræ=tabulæ.

Στχ. 35—42. Κατὰ τινὰ legem Papiriam (Cic. de domo § 127) ἀπείρητο iniussu plebis aedes terram, aram consecrare (πρβλ. κατωτέρω § 128: consecrabantur agri non ita ut . . . ., sed ita ut imperator agros de hostibus captos consecraret). Ὡστε δὲν ἤρκει πρὸς τοῦτο δόγμα συγκλήτου. Ὁ νόμος οὗτος, ὡς δηλον γίνεται ἐκ τῆς προκειμένης ἐπιγραφῆς, περιέπεσεν ὕστερον εἰς ἀχρηστίαν, εἰ μὴ ὄλωσ, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐπὶ τῶν ex voto καθιερώσεων, ὅποια εἶναι αἱ ἐνταῦθα μνημονευόμεναι. Αὗται εἶχον κῦρος, ἐὰν ὁ εὐξάμενος ἀρχῶν (ἐν πολέμῳ, ὅθεν αὐτοκράτωρ) ἦν ἐπιτετραμμένος νὰ ποιήσῃ τοῦτο ὑπὸ τῆς Συγκλήτου, κατ' ἐξαίρεσιν δ' ὡς πρὸς τὸν Σύλλαν καὶ ἄνευ τοιαύτης ἐντολῆς, ἂν ἐγένοντο ἀπὸ συμβουλίου γνώμης καὶ ἐπηρεολούθησεν ἡ τῆς Συγκλήτου ἔγκρισις.

Στχ. 36. Ἐκτός τε τούτων ἢ=extraque ea quam. Extra quam εἶναι σύνηδες ἐν τῇ νομικῇ γλώσσῃ, ἀλλ' extra ea quam οὐδαμοῦ εὔρηκα. Πλὴν ἀλλ' ὅμως τὸ ἐλληνικὸν κείμενον οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ εἶναι ἢ μετάφρασις τοῦ extra ea quam, ὡς ἐν τῷ περὶ τῶν Θισθέων ψηφίσματι στχ. 22 τὸ πρὸ τοῦ ἢ εἶναι μετάφρασις τοῦ antea quam. Ὅπως δὲ παρὰ τὸ antequam ἐλέγετο (σπανίως) anteaquam, παρὰ τὸ postquam τὸ posteaquam, παρὰ τὸ advorsum quam (Πλαυτ. Trinum. 176) τὸ advorsum ead quam (Sc. de Bac. 24) (1), οὕτω παρὰ τὸ extra quam ἡδύνατο νὰ λεχθῆ extra ea quam.

Αὕτ. δόγμα ἀντὶ δόγματι. Ἰδ. σημ. εἰς στχ. 4.

Στχ. 37. Καταλογῆς θεῶν ἀθανάτων ἱερῶν τεμενῶν τε φυλακῆς (ἐνεκεν): religionis deorum immortalium ædium sacrarum templorumque tuendorum causa. Ἡ λέξις καταλογῆ πλὴν τοῦ προκειμένου χωρίου εὔρηται καὶ ἐν τῷ περὶ Ἀσκληπιάδου κ.τ.λ. δόγματι (C. I. L. I, 110 n. 203) στχ. 9 «ὅπως ὑπὲρ τῶν καλῶς πεπραγμένων ὑπ' αὐ(τῶν καὶ ἀνδρα)γα(θη)μάτων εἰς τὰ δημόσια πράγματα τὰ ἡμέτερα καταλογῆ αὐτῶν γένηται», ὅπερ μεταφράζεται «ut . . . . in rem publicam nostram adlectio eorum fieret» ἐνθα, ἵνα σημαίη τι τὸ adlectio συναπτέον τῷ in rem publicam nostram καὶ τὸ ὄλον ἐρμηνευτέον «ut in civitatem

(1) Κατωτέρω δ' ὅμως (28) κεῖται extrad quam si quid.

Romanam adsciscantur». Ἄλλ', ἵνα παρασιωπήσωμεν τὸ πρωτοφανὲς τῆς φράσεως *adlectio in rem publicam nostram* ἐπὶ τοιαύτης ἐννοίας καὶ ὅτι ἐν τῷ δόγματι οὐδεὶς περὶ τούτου λόγος, λιβαν ἐλευθέριοι θὰ ἦσαν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ παρὰ τὴν ἑαυτῶν συνήθειαν θὰ ἐποίουν, ἂν τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ἀπένεμον τῷ Ἀσκληπιᾷ καὶ τοῖς ἄλλοις τιμὰς ὑπὲρ τῶν καλῶς πεπραγμένων ὑπ' αὐτῶν καὶ ἀνδραγαθημάτων ἀπλῶς, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ τῶν ἀνδραγαθημάτων εἰς τὰ δημόσια πράγματα αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων. Ἡ φράσις ἄρα εἰς τὰ . . . ἡμέτερα συναπτά τοῖς ἡγουμένοις, τότε δὲ τὸ καταλογὴ μεταφραστῆον ἄλλως. Πρὸς τούτοις ἀπαντᾷ ἡ λ. καὶ ἐν ἐκλογ. ἐκ Πολυβίου 23, 12, 40 «καταλογὴν ποιεῖσθαι τὴν ἀρμόζουσαν, καθάπερ καὶ Ῥωμαῖοι ποιοῦνται τῶν παραγινομένων πρὸς αὐτοὺς πρεσβευτῶν», ἐνθα ἄνευ λόγου ἴσως γράφει ὁ Ernesti *καταδοχή*. Καὶ γλῶσσα δὲ ὑπάρχει «καταλογὴ respectus». Ἄλλὰ πάντων χρησιμώτατα πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τῆς λέξεως ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ εἰς τὰ τοῦ Φρυνίχου (p. 440) «Καταλογὴν οἱ σύρφακες λέγουσι τὴν πρὸς τινα αἰδῶ». Τὶ δ' ἄλλο εἶναι ἢ πρὸς τοὺς θεοὺς αἰδῶς, ἢ *reuerentia adversus deos*, ἢ ἡ *religio*, ἢ τῶν θεῶν θεραπεία; Ταύτην λοιπὸν τὴν λέξιν ἀνέγνω, νομίζω, ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ὁ μεταφραστὴς, καὶ ταύτην ἐξηλλήνισε πιστῶς *καταλογὴν*, τουτέστιν *αἰδῶ πρὸς τοὺς θεοὺς*, εἷς ὧν αὐτὸς οὐχὶ τῶν λογιωτάτων, οἷος ὁ Φρυνίχος, ἀλλὰ τῶν πολλῶν ἐκείνων, οὓς σύρφακας ἀποκαλεῖ ὁ ἀκράχολος γραμματικὸς. Προσεξυπακουστέον δὲ (καίτοι δὲν εἶναι πᾶσ' ἀνάγκη, ἂν ὀρθῶς προσέθηκα τὸ *causa*) *tuendae* ἐκ τοῦ *tuendorum*, ὡς καὶ παρὰ Ψευδοκικέρωνι (*de Har. resp.* 27) κεῖται: *curulis aedilitas, quæ maxime hanc religionem tueri solet*. Τὸ δὲ *ἐνεκεν* νομίζω ὅτι κατὰ παραδρομὴν παρελείφθη, διότι κεῖται ἐν στχ. 21, 26 καὶ 40, ἐνθα ἡ αὐτὴ φράσις. Πάλιν δ' ἐν τούτοις τοῖς χωρίοις νομίζω ὅτι ἐξ ἀμελείας παρελείφθη τὸ *καταλογὴς*, διότι δύναται μὲν καὶ ἄλλως νὰ εὐοδήσῃ ἢ σύνταξις τῶν προκειμένων χωρίων ἐξαρτωμένης δηλ. τῆς γενικῆς θεῶν *ἀθανάτων* ἐκ τῶν *ἱερῶν τεμενῶν τε* ἢ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ *φυλακῆς*, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέτερον τού-

των ἀσπάζομαι, τὸ μὲν διότι ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου θὰ ἦτο τραχεῖα, τὸ δὲ διότι οὐδὲν γινώσκω παράδειγμα τοῦ *tueri deos* ἀντὶ *colere deos* κ.τ.τ.

Στχ. 41. Ὁ τὸ αὐτὸ μετάφρασις τοῦ *quod idem*, εἰ μὴ ἔχομεν ἐνταῦθα παρερμηνείαν ἢ παρανέγνωσμα τοῦ μεταφραστοῦ καὶ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ἔκειτο *quod quidem*, ὅπερ ἐνταῦθα προσφύεσται.

Στχ. 45. Ἰνα *KAI* αὕτη ἡ χώρα *ἄσυλος* ὑπάρχη. Ὁ καὶ ἐρμηνευτέος: ὡς καὶ τὸ ἱερόν. Πρβλ. Τάκιτ. *Annal.* III, 62: *et memorabantur Perpernae, Isaurici multaue alia imperatorum nomina, qui non modo templo, sed duobus millibus passuum eandem sanctitatem* [τ.ἔ. τὴν ἄσυλιαν] *tribuerant*. Ὁμοίον τι ἐχαρίσατο τοῖς Μάγνησιν ὁ Σύλλας, ὡς ὁ αὐτὸς Τάκιτος μνημονεῖ μικρὸν ἀνωτέρω: *quorum ille* [L. Scipio] *Antiocho, hic* [Sulla] *Mithridate pulsus fidem atque virtutem Magnetem decoravere, uti Dianæ Leucophrynæ per fugium inviolabile foret*.

Στχ. 47. *Eis* τοὺς ἀγῶνας. Ἀντὶ τοῦ *eis* ἦτο κεχαραγμένον πρότερον πρὸς τ.ἔ. πάλιν ἡ ἀρχὴ τοῦ προσόδου ἀπάσας.

Στχ. 50. *Ἐκτός ἀγῶν κ.τ.λ.* Οἱ ἀγροὶ τοῦ Ἐρμωδῶρου ἦσαν καὶ πρὸ τῆς καθιερώσεως τῆς Ὠρωπίας γῆς *immunes* κατ' ἐξαιρέσιν.

Στχ. 52. *Δόγμα Συνκλητήτου*. Ἰδ. εἰς 36.

Αὐτ. *Ἐπὶ Λευκίου Σύλλα Ἐπαφροδίτου L. Cornelio Sulla Felice*. Μέχρι τοῦδε ἦν τὸ ὄνομα Ἐπαφροδίτος ὡς παρωνύμιον τοῦ Σύλλα, ὅσον ἐμὲ εἰδέναι, μόνον ἐκ συγγραφέων γνωστόν. Οὕτως ὁ Διόδωρος (Ἀποσπ. ἐν τομ. 5 σελ. 174 ἐκδ. Dindorf.): «δικτάτωρ γεγονὼς Ἐπαφροδίτον τε ὀνομάσας ἑαυτὸν οὐκ ἐψεύσατο τῆς ἀλαζονείας». Πλούταρχος Σύλλα 34: «(ὁ Σύλλας) ἀπολογισμὸν ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν πράξεων ποιούμενος οὐκ ἐλάσσονι σπουδῇ τὰς εὐτυχίας ἢ τὰς ἀνδραγαθίας κατηριθμεῖτο, καὶ πέρας ἐκέλευσεν ἑαυτὸν ἐπὶ τούτοις *Εὐτυχῆ* προσαγορεύεσθαι· τοῦτο γὰρ ὁ Φήλιξ μάλιστα βοῖλεται δηλοῦν· αὐτὸς δὲ τοῖς Ἑλλησι γράφων καὶ χρηματίζων ἑαυτὸν Ἐπαφροδίτον ἀνηγόρευε καὶ παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς τροπαίοις οὕτως ἀναγέγραπται· ΛΕΥΚΙΟΞ

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΣΥΛΛΑΣ ΕΠΑΦΡΟΔΙΤΟΣ». Ἄππιανός Ἐμφυλίων πρώτη 97: «πάντα ὅσα διώκησεν ὁ Σύλλας ὑπατεύων τε καὶ ἀνθυπατεύων βέβαια καὶ ἀνεύθυνα ἐψηφίζοντο εἶναι, εἰκόνα τε αὐτοῦ ἐπίγρυσον ἐπὶ ἵππου πρὸ τῶν ἐμβόλων ἀνέθεσαν καὶ ὑπέγραψαν Κορνηλίου Σύλλα ἡγεμόνος εὐτυχοῦς. . . . . Ἡδὴ δέ που γραφῆ περιέτυχον ἡγουμένη τὸν Σύλλαν ἐπαφροδίτου ἐν τῷδε τῷ ψηφίσματι ἀναγραφῆναι». Ὁ γράψας τὴν γραφὴν, ἣ περιέτυχεν ὁ Ἄππιανός οὐδὲν ἄλλο ἐποίησεν ἢ μεθρημῆνευσε κατὰ τὸ κεκρατηκὸς παρ' Ἑλλησιν ἔθος τὸ Felix Ἐπαφροδίτος. Πόθεν δὲ προήλθεν ἡ παράδοξος αὕτη μετάφρασις τοῦ Felix δεικνύει αὐτὸς ὁ Ἄππιανός, ἐν οἷς μικρὸν ὑποβάς λέγει: «ἔστι δ' ὅπου καὶ χρῆσμός αὐτῷ δοθεὶς ἐβεβαίου τάδε. . . .

πεῖθεό μοι Ρωμαῖε κράτος μέγα Κύπρις ἔδωκεν
Αἰνείου γενεῆ μεμελημένη κ.τ.έ.»

Διὰ τῶν ἐπῶν τούτων κελεύεται ὁ Σύλλας πρὸς τοὺς ἄλλοις νὰ πέμψῃ στέφανον καὶ πέλεκυν τῆ Ἀφροδίτῃ εἰς Ἀφροδισιάδα τῆς Καρίας, ὅπερ καὶ ἐποίησεν ἐπιγράψας κατὰ τὸν προειρημένον συγγραφέα τάδε:

τόνδε σοι αὐτοκράτωρ Σύλλας ἀνεθηκ', Ἀφροδίτη,
ὡς εἶδον κατ' ὄνειρον ἀνὰ στρατιὴν διέπουσαν
τεύχεσι τοῖς Ἄρεος μαρναμένην ἔνοπλον.

Πρβλ. καὶ Πλούταρχον Σύλλα 19: «Διὸ καὶ τοῖς τροπαίοις ἐπέγραψεν Ἄρη καὶ Νίχην καὶ Ἀφροδίτην ὡς οὐχ ἦττον εὐτυχία κατορθώσας ἢ δεινότητι καὶ δυνάμει τὸν πόλεμον». Λοιπὸν ἀνέφερε τὴν ἑαυτοῦ εὐτυχίαν ὁ Σύλλας εἰς τὴν παρὰ τῆς Ἀφροδίτης εὐνοιαν καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἐπώνυμον Ἐπαφροδίτος περὶ αὐτοῦ λεγόμενον ἦν αὐτῷ τε καὶ τοῖς κολακεύουσιν αὐτὸν (1) συνώνυμον τῷ Felix. Τέλος προσθετέον καὶ τοῦτο ὅτι ἡ ὑπὸ Σύλλα στρατιωτικὴ ἀποικία γενομένη πόλις Pompeii ἐκα-

Ἀθήνησι, τῆ 1ῃ Νοεμβρίου 1884.

λεῖτο ἀπὸ τούτου Colonia Veneria Cornelia Pompeiana.

Στχ. 57. Ἐν τῷ συμβουλίῳ τοῦ Σύλλα βεβαίως. Ὅθεν ταῦτα ἔδει νὰ τεθῶσι πρὸ τοῦ περὶ τούτου τοῦ πράγματος κ.τ.έ.

Στχ. 58. Ἐμ πραγμάτων συμβεβουλευμένων δέλτῳ. Πράγματα συμβεβουλευμένα res consultae εἶναι τὰ διατεταγμένα ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος μετὰ συμβουλίου, res cum consilio actae, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ διατάγματα τὰ ὑπ' αὐτοῦ αὐτοβούλως ἐκδιδόμενα τ.έ. τὰ decreta. Πρβλ. Sall. Jug. XI, 5: Jugurtha inter alias res iacit oportere quinquenni consulta et decreta omnia rescindi; nam per ea tempora confectum annis Micipsam parum animo valuisse. Ἴδὲ καὶ σημ. εἰς 31.

Στχ. 62. Κόντος Ράγκιος Κόντου υἱὸς Κλαυδία. Q. Rancius Q. f. Claudia. Σπανιώτατον τὸ ὄνομα, οὐ ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐν μόνον γινώσκω ἀσφαλὲς παράδειγμα τὸ ἐν τῷ ἐπιγράμματι τῷ ἐμμέτρῳ C. I. L. I n. 1008 Q. Rancius Q. libertus. Ἑλληνιστὶ δ' εὑρηται παρὰ Δίῳνι τῷ Κασσίῳ (75, 16) Λ. Ράκιος Κώνστας, ἔνθα ἴσως ἀναγνωστέον Ράγκιος.

Αὐτ. Γ. Οὐσέλλιος Γαῖου υἱὸς Κυρίνα Οὐάρρων C. Visellius C. f. Quirina Varro Ciceronis consobrinius. Ἴδὲ περὶ αὐτοῦ ἰδίᾳ Κικ. Brut. § 264 καὶ de provinc. consular. c. XVII § 40 (C. Varro). Ἦν υἱὸς τοῦ C. Aculeonis (quocum erat nostra matertera Cic. de orat II § 2). Ὁ τύπος Οὐσέλλιος ἀντὶ Οὐσέλλιος δεικνύει ὅτι καὶ ἡ ἐν τοῖς ἀντιγράφοις Διονυσίου τοῦ Ἀλικαρνασσεῶς (V, 69) γραφὴ Οὐσκελλίνος=Viscellinus ἔχει ὀρθῶς, οὐδ' ἦν ἀνάγκη νὰ μετατυπωθῆ εἰς Οὐσκελλίνος. Ὁ Διονύσιος ἐγένωσκε τὸν τύπον Viscellinus. Ἄν δὲ οὗτος εἶναι ὁ πρῶτος καὶ γνήσιος τύπος τοῦ ὀνόματος τούτου ἄλλος οὗτος λόγος (1).

Σ. ΒΑΣΗΣ.

(1) Ἄξιον σημειώσεως ὅτι μόνον ἐν τῇ μνείᾳ τοῦ συγλητικῷ δόγματος τοῦ ἐπὶ τῆς ὑπατείας αὐτοῦ τοῦ Σύλλα γενομένου ἀποδίδεται αὐτῷ ἐν τῇ προκειμένη ἐπιγραφῇ τὸ τοῦ Ἐπαφροδίτου ἐπώνυμον.

(1) Περὶ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος τούτου διέλαθεν ὁ Mommsen ἐν Rh. Museum XVIII σελ. 698 κ. ἐ. Röm. Forschungen I σελ. 108, καὶ II σελ. 153, καὶ ὁ Hertz ἐν Hermes V σελ. 474.